

Euroopa Ülemkogu

Brüssel, 19. veebruar 2016
(OR. en)

EUCO 1/16

CO EUR 1
CONCL 1

SAATEMÄRKUSED

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Saaja: Delegatsioonid

Teema: Euroopa Ülemkogu kohtumine (18. ja 19. veebruar 2016)
– Järeldused

Delegatsioonidele edastatakse järeldused, mis Euroopa Ülemkogu võttis vastu eespool nimetatud kohtumisel.

I. ÜHENDKUNINGRIIK JA EUROOPA LIIT

1. Detsembris toimunud kohtumisel leppisid Euroopa Ülemkogu liikmed kokku teha tihedat koostööd, et leida vastastikku rahuldavad lahendused kõigis Ühendkuningriigi peaministri 10. novembri 2015. aasta kirjas nimetatud neljas valdkonnas.
2. Täna leppis Euroopa Ülemkogu kokku, et asjakohaseks vastuseks Ühendkuningriigi mureküsimustele on järgmiste abinõude kogum, mis on täielikult kooskõlas aluslepingutega ning mis jõustub kuupäeval, mil Ühendkuningriigi valitsus teatab nõukogu peasekretärile, et Ühendkuningriik on otsustanud jääda Euroopa Liidu liikmeks:
 - a) Euroopa Ülemkogus kokku tulnud riigipeade ja valitsusjuhtide otsus, mis käsitleb uut kokkulepet Ühendkuningriigi jaoks Euroopa Liidus (1. lisa);
 - b) avaldus, mis sisaldab nõukogu otsuse eelnõu pangandusliidu tulemusliku juhtimise ja euroala edasise integreerimise tagajärjedega seotud erisätete kohta; otsus võetakse vastu kuupäeval, mil jõustub punktis a osutatud otsus (2. lisa);

- c) Euroopa Ülemkogu deklaratsioon konkurentsivõime kohta (3. lisa);
- d) komisjoni deklaratsioon subsidiaarsuse rakendamise mehhanismi ja koormuse vähendamise rakendamise mehhanismi kohta (4. lisa);
- e) Euroopa Komisjoni deklaratsioon selliste lastetoetuste indekseerimise kohta, mis eksporditakse muusse liikmesriiki kui töötaja elukoha liikmesriik (5. lisa);
- f) komisjoni deklaratsioon riigipeade ja valitsusjuhtide otsuse D jao punkti 2 alapunktis b osutatud kaitsemehhanismi kohta (6. lisa);
- g) komisjoni deklaratsioon isikute vaba liikumise õiguse kuritarvitamisega seotud küsimuste kohta (7. lisa).

3. Seoses 1. lisa esitatud otsusega kinnitasid riigipead ja valitsusjuhid, et:

- i) kõnealune otsus annab õigusliku tagatise, et 10. novembri 2015. aasta kirjas väljendatud Ühendkuningriigi mureküsimustele on vastatud;
- ii) otsuse sisu on aluslepingutega täielikult kooskõlas;
- iii) otsus on õiguslikult siduv ja seda võidakse muuta või see võidakse kehtetuks tunnistada üksnes Euroopa Liidu liikmesriikide riigipeade ja valitsusjuhtide ühisel kokkuleppel;
- iv) otsus jõustub kuupäeval, mil Ühendkuningriigi valitsus teatab nõukogu peasekretärile, et Ühendkuningriik on otsustanud jääda Euroopa Liidu liikmeks.

4. Ollakse arusaamisel, et kui Ühendkuningriigis toimuva referendumi tulemuseks peaks olema riigi lahkumine Euroopa Liidust, siis eespool punktis 2 osutatud abinõude kogum lakkab eksisteerimast.

II. RÄNNE

5. Vastusena rändekriisile, millega EL silmitsi seisab, peab eesmärgiks olema kiiresti pidurdada rändevooge, kaitsta meie välispiiri, vähendada ebaseaduslikku rännet ja kaitsta Schengeni ala terviklikkust. Osana sellest terviklikust lähenemisviisist hindas Euroopa Ülemkogu eesistujariigi ja komisjoni üksikasjalike aruannete põhjal detsembris kokku lepitud suuniste rakendamise olukorda.
6. Euroopa Ülemkogu tervitab NATO otsust pakkuda abi rekke, jälgimise ja seire teostamisel seoses ebaseadusliku piiriületusega Egeuse merel ning kutsub kõiki NATO liikmeid üles seda meetet aktiivselt toetama. EL ning eelkõige FRONTEX peaksid tegema NATOga tihedat koostööd.
7. Prioriteediks jääb ELi-Türgi tegevuskava täielik ja kiire rakendamine, et pidurdada rändevooge ning võidelda inimkaubitsejate ja inimeste ebaseaduslikult üle piiri toimetajate võrgustikega. Türgi on astunud samme selle tegevuskava rakendamiseks, eelkõige mis puudutab Süüria pagulaste juurdepääsu Türgi tööturule ja ELiga andmete vahetamist. Türgist Kreekasse saabuvate rändajate vood on aga endiselt liiga suured. Meil on vaja oluliselt ja püsivalt vähendada ebaseaduslikke sisenemisi Türgist ELi. See nõuab täiendavaid ja otsustavaid jõupingutusi ka Türgi poolelt, tagamaks tegevuskava tulemusliku rakendamise. Euroopa Ülemkogu tervitab Türgis asuvate pagulaste jaoks mõeldud rahastu suhtes kokkuleppele jõudmist ning kutsub komisjoni ja liikmesriike üles rakendama kiiresti prioriteetsed projektid. Samuti tervitab ülemkogu edusamme, mida on tehtud Türgiga usutava vabatahtliku humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise programmi ettevalmistamisel.
8. Lisaks:
 - a) seoses asjakohaste kolmandate riikidega vajavad laiaulatuslikud ja vajadustele kohandatud stiimulite paketid, mida konkreetsete riikide jaoks tõhusa tagasisaatmise ja tagasivõtmise tagamiseks praegu välja töötatakse, ELi ja liikmesriikide täielikku tuge. Euroopa Ülemkogu kutsub samuti komisjoni, kõrget esindajat ja liikmesriike üles jälgima kõiki tegureid, mis võivad rändevooge esile kutsuda, ja neile reageerima;

- b) tuleks jätkata ja kiirendada Valletta tippkohtumisel kokkulepitu, eelkõige 16 prioriteetse meetme rakendamist ja operatiivsete järelmeetmete võtmist;
- c) humanitaarabi andmine Süüria pagulastele ja Süüria naaberriikidele peaks jätkuma. See on kiiret tegutsemist nõudev ülemaailmne vastutus. Sellega seoses tervitab Euroopa Ülemkogu 4. veebruaril Londonis toimunud Süüria ja piirkonna toetamise teemalise konverentsi tulemust ning kutsus komisjoni, liikmesriike ja kõiki teisi toetavaid riike üles võetud kohustusi kiiresti täitma;
- d) jätkuvad ja püsivad ebaseaduslike rändajate vood Lääne-Balkani rändeteel valmistavad endiselt sügavat muret, mis nõuab edasist kooskõlastatud tegevust ja lõppu kontrollita edasiliikumist võimaldavale lähenemisviisile ja kooskõlastamata meetmetele sellel rändeteel, võttes arvesse humanitaartagajärgi mõjutatud liikmesriikidele. Samuti on tähtis jääda valvsaks muude rändeteedega seotud võimalike arengute suhtes, et olla suuteline kiiresti ja kooskõlastatult reageerima;
- e) nõukogu võttis 12. veebruaril 2016 vastu soovitusel. Oluline on taastada kooskõlastatud viisil Schengeni ala normaalne toimimine, andes täielikku toetust raskes olukorras olevatele liikmesriikidele. Meil on vaja taastada olukord, kus kõik Schengeni ala liikmed rakendavad täielikult Schengeni piirieskirju ja keelavad välispiiridel siseneda kolmandate riikide kodanikel, kes ei vasta alale sisenemise tingimustele või kes ei ole esitanud varjupaigataotlust, kuigi selleks on olnud võimalus, võttes samas arvesse merepiiride spetsiifilist olemust, sealhulgas ELi-Türgi tegevuskava rakendamise teel;
- f) ELi abil paraneb järk-järgult esmase vastuvõtu keskuste rajamine ja toimimine seoses tuvastamise, registreerimise ja sõrmejälgede võtmise ning julgeoleku eesmärgil läbiviidava inimeste ja dokumentide kontrolliga; siiski tuleb veel teha palju jõupingutusi, eeskätt selleks, et muuta esmase vastuvõtu keskused täielikult toimivaks, tagada kõikide sisenemiste puhul 100% tuvastamine ja registreerimine (sealhulgas süstemaatilised julgeolekukontrollid, kasutades Euroopa andmebaase, eelkõige Schengeni infosüsteemi, nagu on nõutud ELi õiguse alusel), viia täielikult ellu ümberpaigutamise protsess, pidurdada ebaseaduslike rändajate ja varjupaigataotlejate teiseseid vooge ning tagada arvestatavad vastuvõtukohad rändajate inimväärses tingimustes majutamiseks sel ajal, kui nende olukorda selgitatakse. Varjupaigataotlejatel ei ole õigust varjupaiga taotlemise liikmesriiki valida;

- g) rändajate humanitaarolukord Lääne-Balkani rändeteel nõuab kiiret tegutsemist, kasutades kõiki olemasolevaid ELi ja riiklikke vahendeid selle olukorra leevendamiseks. Selleks peab Euroopa Ülemkogu vajalikuks tagada praegu ELile suutlikkus anda liidus humanitaarabi koostöös selliste organisatsioonidega nagu ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Amet, et toetada riike, kes seisavad silmitsi suure hulga pagulaste ja rändajatega, tuginedes humanitaarabi ja kodanikukaitse peadirektoraadi kogemusele. Euroopa Ülemkogu tervitab komisjoni kavatsust esitada konkreetset ettepanekud nii kiiresti kui võimalik;
- h) kõik detsembris kokku lepitud elemendid tuleks kiiresti rakendada, sealhulgas otsused ümberpaigutamise kohta ning meetmed tagasisaatmise ja tagasivõtmise tagamiseks. Euroopa piiri- ja rannikuvalve määruse ettepaneku osas tuleks tööd kiirendada, et saavutada Madalmaade eesistumisperioodil poliitiline kokkulepe ja teha uus süsteem operatiivseks nii kiiresti kui võimalik;
- i) Euroopa Ülemkogu kutsub Euroopa Investeerimispanka üles töötama koostöös komisjoniga kiiresti välja ideed, kuidas ta saaks ELi reageerimist toetada.

9. Detsembris kokku lepitud põhjalik strateegia annab tulemusi vaid siis, kui kõiki selle elemente rakendatakse ühiselt ning kui institutsioonid ja liikmesriigid tegutsevad koos ja oma tegevust täiel määral koordineerides. Samal ajal tuleb liikuda ELi olemasoleva raamistiku reformimise suunas, et tagada humanne ja tõhus varjupaigapoliitika. Selleks kiirendatakse tänase põhjaliku arutelu järel ettevalmistusi, et võimaldada ulatuslikku arutelu järgmisel Euroopa Ülemkogu kohtumisel, kus tuleb lõplikuma hinnangu alusel kehtestada edasised suunised ja teha valikud.

III. VÄLISSUHTED

Süüria

10. Tuletades meelde ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni nr 2254, tervitab Euroopa Ülemkogu rahvusvahelise Süüria toetamise rühma 11.–12. veebruaril Münchenis toimunud kohtumisel võetud kohustusi ja kutsub kõiki pooli üles neid kohustusi kiiresti ja täielikult täitma. Vaenutegevuse üleriigiline lõpetamine tuleb kiiresti rakendada; see kehtib kõigi praegu sõjalises või poolsõjaväelises vaenutegevuses osalejate kohta peale rühmituste, kes on tunnistanud ÜRO Julgeolekunõukogu poolt terroristlikeks organisatsioonideks.

Euroopa Ülemkogu kutsub Süüria režiimi ja selle liitlasi üles lõpetama kohe mitteterroristlike opositsioonirühmituste ründamise, mis seab ohtu rahuväljavaated, toob kasu Daeshile ja õhutab pagulaskriisi. Euroopa Ülemkogu tunneb muret sõjategevuse edasise ägenemise ohu pärast, mõistab hukka tsiviiltaristu korduva pommitamise ja kutsub üles tsiviilalade pommitamise viivitamata lõpetama, eelkõige Aleppo ning Türgi-Süüria piiri vahelises koridoris. Rakendamist peaksid ühiselt kontrollima asjakohased pooled. Euroopa Ülemkogu tervitab ümberpiiratud aladel tsiviilisikutele humanitaarabi kohaletoimetamise alustamist ühe nädala jooksul ning kutsub kõiki osapooli tungivalt üles tagama selle jätkumise ning kasutama seda kui esimest sammu humanitaarabile täieliku ning püsiva ja takistamatu juurdepääsu suunas kogu Süürias, sealhulgas Aleppos, nagu lepiti kokku Münchenis ja täielikus kooskõlas rahvusvahelise humanitaarõigusega.

Liibüa

11. Liibüa stabiliseerimine on endiselt esmatähtis piirkonna ja Euroopa julgeoleku jaoks ning rändevoogude haldamiseks Vahemere piirkonna keskosas. Euroopa Ülemkogu kutsub kõiki pooli tungivalt üles rakendama Liibüa poliitilist kokkulepet, moodustama rahvusliku kokkuleppe valitsuse ning keskendama jõupingutused majanduse taastamisele ja terrorismivastasele võitlusele. EL toetab neid jõupingutusi koostöös ÜROga.

IV. EUROOPA POOLAASTA

12. Euroopa Ülemkogu kinnitas soovitusel euroala majanduspoliitika kohta.
-

**EUROOPA ÜLEMKOGUS KOKKU TULNUD
RIIGIPEADE JA VALITSUSJUHTIDE OTSUS,
MIS KÄSITLEB UUT KOKKULEPET
ÜHENDKUNINGRIIGI JAOKS EUROOPA LIIDUS**

Euroopa Ülemkogus kokku tulnud Euroopa Liidu 28 liikmesriigi riigipead ja valitsusjuhid, kelle valitsused on liidu aluseks olevatele lepingutele alla kirjutanud,

Soovides kooskõlas aluslepingutega lahendada teatavad küsimused, mis Ühendkuningriik tõstatas oma 10. novembri 2015. aasta kirjas,

Kavatsedes käesolevas otsuses selgitada teatavaid liikmesriikide jaoks eriti olulisi küsimusi nii, et sellist selgitust tuleb võtta arvesse kui aluslepingute tõlgendamise vahendit; kavatsedes samuti leppida kokku korras küsimuste jaoks, mis puudutavad riikide parlamentide rolli liidus ning pangandusliidu tõhusat juhtimist ja euroala edasise integreerimise tagajärgi,

Tuletades meelde liidu eesmärki rajada kooskõlas aluslepingutega majandus- ja rahaliit, mille rahaühik on euro, ning nõuetekohaselt toimiva euroala tähtsust kogu Euroopa Liidu jaoks. Kuigi 19 liikmesriiki on juba ühisraha kasutusele võtnud, kehtib teistele liikmesriikidele erand, mida kohaldatakse seni, kuni nõukogu otsustab, et tingimused erandi kehtetuks tunnistamiseks on täidetud, ning kaks liikmesriiki on aluslepingutele lisatud protokollide nr 15 ja nr 16 kohaselt vastavalt kas euro kasutusele võtmise kohustusest vabastatud või saanud sellest erandi. Sellele vastavalt ei kasuta seni, kuni kõnealuseid erandeid ei ole kehtetuks tunnistatud või kõnealuste protokollide sätete kehtivus ei ole lõppenud pärast asjaomaste liikmesriikide teate või taotluse saamist, kõik liikmesriigid rahaühikuna eurot, tuletades meelde, et protsess pangandusliidu loomise ja euroala rohkem integreeritud juhtimise suunas on avatud liikmesriikidele, mille rahaühik ei ole euro,

Tuletades meelde, et aluslepingud koos viidetega Euroopa integratsiooniprotsessile ja Euroopa rahvaste üha tihedama liidu loomise protsessile sisaldavad ka erisätteid, mille kohaselt on mõnel liikmesriigil õigus aluslepingute teatavate sätete või peatükkide või liidu õiguse sätete kohaldamises mitte osaleda või saada sellest erand seoses selliste küsimustega nagu euro kasutuselevõtmine, kaitsepoliitilise tähendusega otsused, piirikontroll isikute suhtes ning vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneval alal võetavad meetmed. Aluslepingu sätted võimaldavad ka ühe või mitme liikmesriigi mitteosalemist meetmetes, mis on kavandatud liidu eesmärkide saavutamisele kaasaaitamiseks, eelkõige tõhustatud koostöö sisseseadmise teel. Seega teevad sellised protsessid võimalikuks erinevad integratsiooniviisid eri liikmesriikide jaoks, võimaldades nendel, kes soovivad integratsiooni süvendada, edasi liikuda, austades samas nende riikide õigusi, kes seda teha ei soovi,

Tuletades eelkõige meelde, et Ühendkuningriigil on aluslepingute kohaselt järgmised õigused:

- mitte võtta kasutusele euro ja seega õigus säilitada oma rahaühikuna Inglise nael (protokoll nr 15),
- mitte osaleda Schengeni *acquis*'s (protokoll nr 19),
- säilitada piirikontroll isikute suhtes ja sellest tulenevalt mitte osaleda Schengeni ala sise- ja välispiirides (protokoll nr 20),
- valida, kas osaleda vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala meetmetes või mitte (protokoll nr 21),
- lõpetada alates 1. detsembrist 2014 suure osa enne Lissaboni lepingu jõustumist vastu võetud kriminaalasjades tehtava politseikoostöö ja õiguslase koostöö valdkonna liidu õigusaktide ja sätete kohaldamine, otsustades samas jätkata osalemist 35 meetmes (protokolli nr 36 artikli 10 lõiked 4 ja 5),

Tuletades samuti meelde, et Euroopa Liidu põhiõiguste harta ei laienda Euroopa Liidu Kohtu ega mis tahes Ühendkuningriigi kohtu pädevust teha otsus selle kohta, kas Ühendkuningriigi seadused ja tavad on kooskõlas põhiõigustega, mida ta kinnitab (protokoll nr 30),

Otsustades kasutada täiel määral ära potentsiaali, mis on siseturul kõigis selle mõõtmes, suurendada liidu üleilmset atraktiivsust tootmis- ja investeerimiskohana ning soodustada rahvusvahelist kaubandust ja turulepääsu, muu hulgas kaubanduslepingute üle läbirääkimiste pidamise ja selliste lepingute sõlmimise kaudu, tehes seda vastastikuse kasu ja ühiste huvide vaimus ning läbipaistvalt,

Otsustades samuti hõlbustada ja toetada euroala nõuetekohast toimimist ja pikaajalist tulevikku kõigi liikmesriikide hüvanguks,

Austades liidu institutsioonide pädevust, sealhulgas seadusandlike ja eelarvega seotud menetluste käigus ning mõjutamata liidu institutsioonide ja organite suhteid liikmesriikide pädevate asutustega,

Austades keskpankade pädevust oma ülesannete täitmisel, sealhulgas likviidsuse pakkumine oma vastavas pädevusalas,

Võttes arvesse avaldust, mis sisaldab nõukogu otsuse eelnõu pangandusliidu tulemusliku juhtimise ja euroala edasise integreerimise tagajärgedega seotud erisätete kohta,

Võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 26.–27. juuni 2014. aasta ja 18.–19. veebruari 2016. aasta järeldusi,

Võttes teadmiseks Euroopa Ülemkogu deklaratsiooni konkurentsivõime kohta,

Võttes teadmiseks komisjoni deklaratsiooni subsidiaarsuse rakendamise mehhanismi ja koormuse vähendamise rakendusmehhanismi kohta,

Võttes teadmiseks komisjoni deklaratsiooni otsuse D jao punkti 2 alapunktis b osutatud kaitsemehhanismi kohta,

Võttes teadmiseks komisjoni deklaratsiooni isikute vaba liikumise õiguse kuritarvitamisega seotud küsimuste kohta,

Võttes arvesse Euroopa Parlamendi presidendi ja liikmete seisukohti,

On leppinud kokku järgmises:

A JAGU

MAJANDUSE JUHTIMINE

Selleks et saavutada aluslepingute eesmärk rajada majandus- ja rahaliit, mille rahaühik on euro, on vajalik edasine süvendamine. Meetmed, mille eesmärk on majandus- ja rahaliidu edasine süvendamine, on vabatahtlikud liikmesriikidele, mille rahaühik ei ole euro, ning need liikmesriigid saavad alati, kui see on teostatav, sellistes meetmetes osaleda. See ei mõjuta asjaolu, et liikmesriigid, mille rahaühik ei ole euro, välja arvatud need liikmesriigid, kellel ei ole euro kasutusele võtmise kohustust või kes on saanud sellest erandi, on aluslepingute alusel kohustatud tegema edusamme ühisraha kasutusele võtmiseks vajalike tingimuste täitmise suunas.

Tunnistatakse, et majandus- ja rahaliidu edasises süvendamises mitteosalevad liikmesriigid ei loo sellisele edasisele süvendamisele takistusi, vaid aitavad sellele kaasa, ning et süvendamise protsessis omakorda austatakse mitteosalevate liikmesriikide õigusi ja pädevust. Liidu institutsioonid koos liikmesriikidega hõlbustavad samas institutsioonilises raamistikus erinevate perspektiivide koosseksisteerimist, tagades sidususe, liidu mehhanismide tulemusliku toimimise ja liikmesriikide võrdsuse aluslepingute ees, samuti võrdsed tingimused ja siseturu terviklikkuse.

Euroalas osalevate ja mitteosalevate liikmesriikide vaheline vastastikune austus ja lojaalne koostöö tagatakse käesolevas jaos väljatoodud põhimõtetega, mille järgimine tagatakse eelkõige neid põhimõtteid käsitleva nõukogu otsusega¹.

¹ Nõukogu otsus pangandusliidu tulemusliku juhtimise ja euroala edasise integreerimisega seotud erisätete kohta.

1. Füüsiliste või juriidiliste isikute diskrimineerimine nende asukohaks oleva liikmesriigi ametliku vääringu põhjal või sõltuvalt juhtumist liikmesriigis seadusliku maksevahendina kasutatava vääringu põhjal, on keelatud. Igasugune erinev kohtlemine peab põhinema objektiivsetel põhjustel.

Õigusaktides, sealhulgas valitsustevahelistes kokkulepetes, mis on otseselt seotud euroala toimimisega, austatakse siseturgu ning majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust, ning need ei tohi olla takistavaks ega diskrimineerivaks teguriks liikmesriikidevahelises kaubanduses. Need õigusaktid austavad nende liikmesriikide pädevust, õigusi ja kohustusi, mille rahaühik ei ole euro.

Liikmesriigid, mille rahaühik ei ole euro, ei takista otseselt euroala toimimisega seotud õigusaktide rakendamist ega võta meetmeid, mis võivad ohustada majandus- ja rahaliidu eesmärkide saavutamist.

2. Pangandusliitu käsitlev liidu õigus, millega antakse Euroopa Keskpangale, Ühtsele Kriisilahendusnõukogule või samalaadseid ülesandeid täitvatele liidu organitele kontroll krediitiasutuste üle, on kohaldatav üksnes krediitiasutuste suhtes, mis asuvad liikmesriigis, mille rahaühik on euro, või liikmesriigis, kes on sõlminud Euroopa Keskpangaga usaldatavusnõuete täitmise järelevalve alase tiheda koostöö lepingu, vastavalt ELi asjakohastele õigusnormidele ja tingimusele, et kohaldatakse grupi ning konsolideeritud järelevalve ja kriisilahenduse nõudeid.

Ühtset reeglistikku peavad kohaldama kõik krediitiasutused ja muud finantseerimisasutused, et tagada võrdsed tingimused siseturul. Liidu materiaalõigus, mida kohaldab Euroopa Keskpank oma ühtse järelevalve ülesannete täitmisel või Ühtne Kriisilahendusnõukogu või samalaadseid ülesandeid täitvad liidu organid, sealhulgas krediitiasutuste usaldatavusnõuete ühtne reeglistik või muud finantsstabiilsuse tagamiseks võetavad seadusandlikud meetmed, võib olla vaja kehtestada ühtsemal viisil kui neile vastavad õigusnormid, mida kohaldavad pangandusliidus mitteosalevate liikmesriikide ametiasutused. Selleks võivad osutada vajalikuks erisätted ühtses reeglistikus ja muudes asjakohastes õigusaktides, säilitades samal ajal võrdsed tingimused ja aidates kaasa finantsstabiilsusele.

3. Euroala finantsstabiilsuse tagamiseks mõeldud erakorralised ja kriisimeetmed ei too kaasa eelarvevastutust liikmesriikidele, mille rahaühik ei ole euro, või sõltuvalt juhtumist liikmesriikidele, kes ei osale pangandusliidus.

Kehtestatakse asjakohane mehhanism kulude täielikuks hüvitamiseks juhtudel, mil liidu üldeelarvest toetatakse esimeses lõigus osutatud erakorralistest ja kriisimeetmetest tulenevaid muid kulusid peale halduskulude.

4. Selliste meetmete rakendamine, sealhulgas finantseerimisasutuste ja finantsturgude järelevalve ja kriisilahendus ning makrotasandi usaldatavusjärelevalve ülesannete täitmine, mis võetakse nende liikmesriikide finantsstabiilsuse säilitamiseks, mille rahaühik ei ole euro, tingimusel et nende suhtes kohaldatakse grupi ning konsolideeritud järelevalve ja kriisilahenduse nõudeid, on nende riikide endi ametiasutuste pädevuses ja nende enda eelarvevastutuse küsimus, välja arvatud juhul, kui sellised liikmesriigid soovivad ühineda neile osalemiseks avatud mehhanismidega.

See ei mõjuta liidu ühtse reeglistiku arendamist ega makrotasandi järelevaatamise mehhanisme liidus süsteemsete finantsriskide vältimiseks ja leevendamiseks ega liidu olemasolevat pädevust võtta meetmeid, mis on vajalikud finantsstabiilsust ähvardavatele ohtudele reageerimiseks.

5. Eurot kasutavate liikmesriikide ministrite mitteametlikud kohtumised, nagu on osutatud protokollis nr 14 (eurorühma kohta), austavad nõukogu volitusi, mis on tal kui institutsioonil, kellele on aluslepingutega antud seadusandja ülesanded, ning kus liikmesriigid koordineerivad oma majanduspoliitikaid.

Aluslepingute kohaselt osalevad nõukogu aruteludes kõik nõukogu liikmed ja seda isegi siis, kui kõigil liikmetel ei ole hääleõigust. Liikmesriikide rühma mitteametlikes aruteludes austatakse nii nõukogu volitusi kui ka teiste ELi institutsioonide õigusi.

6. Kui käesoleva jao kohaldamisega seotud küsimust tuleb arutada Euroopa Ülemkogus, nagu on ette nähtud E jao punktis 1, võetakse nõuetekohaselt arvesse küsimuse võimalikku kiireloomulisust.
7. Käesoleva jao sisu võetakse aluslepingutesse üle nende järgmise muutmise ajal kooskõlas aluslepingute asjakohaste sätetega ja liikmesriikide põhiseadusest tulenevate nõuetega.

B JAGU KONKURENTSIVÕIME

Liidu üks oluline eesmärk on luua siseturg, kus on tagatud kaupade, inimeste, teenuste ja kapitali vaba liikumine. Selle eesmärgi kindlustamiseks ning majanduskasvu ja töökohtade loomiseks peab EL edendama konkurentsivõimet kooskõlas konkurentsivõimet käsitleva Euroopa Ülemkogu deklaratsiooniga.

Sel eesmärgil teevad asjakohased ELi institutsioonid ja liikmesriigid kõik pingutused siseturu täielikuks rakendamiseks ja tugevdamiseks ning selle kohandamiseks, et pidada sammu muutuva keskkonnaga. Samal ajal võtavad asjakohased ELi institutsioonid ja liikmesriigid konkreetseid meetmeid õigusloome parandamiseks, mis on eespool nimetatud eesmärkide saavutamise üks peamisi tõukejõude. See tähendab halduskoormuse ja nõuete täitmisega seotud kulude vähendamist ettevõtjate, eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate jaoks, ning tarbetute õigusaktide kehtetuks tunnistamist, nagu on ette nähtud komisjoni deklaratsioonis subsidiaarsuse rakendamise mehhanismi ja koormuse vähendamise rakendamise mehhanismi kohta, jätkates samal ajal tarbijate, töötajate, tervise ja keskkonna kaitse rangete standardite tagamist. Euroopa Liit jätkab ka aktiivset ja laiahaardelist kaubanduspoliitikat.

Kõigi nende sidusa konkurentsivõimepoliitika elementide osas tehtavaid edusamme jälgitakse hoolikalt ja need vaadatakse asjakohasel juhul läbi.

C JAGU
SUVERÄÄNSUS

1. Arvestades Ühendkuningriigi aluslepingute kohast eriolukorda, tunnistatakse seda, et Ühendkuningriigil ei ole kohustust edasiseks poliitiliseks integreerumiseks Euroopa Liiduga. Käesoleva seisukoha sisu võetakse aluslepingutesse üle nende järgmise muutmise ajal kooskõlas aluslepingute asjakohaste sätetega ja liikmesriikide põhiseadusest tulenevate nõuetega, et oleks selge, et viited üha tihedamale Euroopa rahvaste liidule ei kohaldu Ühendkuningriigile.

Aluslepingutes ja nende preambulites esinevad viited üha tihedama Euroopa rahvaste liidu loomise protsessile ei anna õiguslikku alust aluslepingute ega ELi teiseste õigusaktide ühegi sätte kohaldamisala laiendamiseks. Neid ei tuleks kasutada ei liidu pädevuse ega liidu institutsioonide aluslepingutes sätestatud volituste laia tõlgendamise toetamiseks.

Need viited ei muuda liidu pädevuse piire, mida reguleeritakse pädevuse andmise põhimõttega, ega liidu pädevuse kasutamist, mida reguleeritakse subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtetega. Need viited ei nõua Euroopa Liidule täiendava pädevuse andmist ega seda, et Euroopa Liit peaks teostama oma olemasolevat pädevust, ega seda, et liidule antud pädevust ei võiks vähendada ja seega anda seda tagasi liikmesriikidele.

Liikmesriikide poolt liidule antud pädevust saab muuta, et neid kas suurendada või vähendada, üksnes aluslepingute muutmise kaudu kõigi liikmesriikide nõusolekul. Aluslepingud sisaldavad juba erisätteid, mille kohaselt on mõnel liikmesriigil õigus mitte osaleda liidu õiguse teatavate sätete kohaldamises või nad on vabastatud teatavate sätete kohaldamisest. Viited üha tihedamale rahvaste liidule on seetõttu kooskõlas erinevatele liikmesriikidele võimaldatavate erinevate integratsiooniteedega ega sunni kõiki liikmesriike ühise eesmärgi suunas liikuma.

Aluslepingud võimaldavad neil liikmesriikidel, kes jagavad oma ühise tuleviku suhtes sellist nägemust, liikuda tihedama integratsiooni suunas, ilma et see kehtiks ülejäänud liikmesriikide suhtes.

2. Subsidiaarsuse põhimõtte eesmärk on tagada, et otsused võetaks vastu nii kodanikulähedaselt kui võimalik. Õige tasandi meetme valik sõltub seega muu hulgas sellest, kas kõnealusel küsimusel on mitut liikmesriiki mõjutavaid aspekte, mida ei saa rahuldavalt korraldada liikmesriikide meetmega ning kas liidu tasandil võetav meede tooks selget kasu oma ulatuse või toime poolest võrrelduna liikmesriikide tasandil võetavate meetmetega.

Kõigil liidu otsustusprotsessis osalevatel institutsioonidel tuleb nõuetekohaselt arvesse võtta liikmesriikide parlamentide põhjendatud arvamusi, mis esitatakse kooskõlas protokoll nr 2 (subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamise kohta) artikli 7 lõikega 1. Selle tagamiseks kehtestatakse asjakohane kord.

3. Kui põhjendatud arvamused liidu seadusandliku akti eelnõu subsidiaarsuse põhimõttele mittevastavuse kohta, mis edastatakse 12 nädala jooksul pärast nimetatud eelnõu saamist, esindavad üle 55 % liikmesriikide parlamentide häältest, lisab nõukogu eesistuja küsimuse nõukogu istungi päevakorda, et pidada põhjalik arutelu nende arvamuste ja neist tulenevate tagajärgede üle.

Sellise arutelu järel ning järgides aluslepingutest tulenevaid menetlusnõudeid, katkestavad nõukogu liikmetena tegutsevad liikmesriikide esindajad kõnealuse seadusandliku akti eelnõu menetlemise, välja arvatud juhul, kui eelnõus tehakse muudatused, milles võetakse arvesse põhjendatud arvamustes väljendatud mureküsimusi.

Käesoleva punkti kohaldamisel arvutatakse liikmesriikide parlamentide hääled vastavalt protokollile nr 2 artikli 7 lõikele 1. Kõnealuse seadusandliku akti vastuvõtmises mitteosalevate liikmesriikide parlamentide hääli arvesse ei võeta.

4. Aluslepingutele lisatud protokollides sätestatud liikmesriikide õigusi ja kohustusi tuleb täielikult tunnustada ning neid ei tohi käsitada vähem olulistena võrreldes aluslepingute muude sätetega, sest protokollid on aluslepingute lahutamatu osa.

Eelkõige tähendab see, et Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) kolmanda osa vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanevat ala käsitleva V jaotise kohaselt vastu võetud meede ei ole protokollidega nr 21 ja nr 22 hõlmatud liikmesriikide jaoks siduv, kui asjaomane liikmesriik ei ole teatanud, kui vastav protokoll seda võimaldab, oma soovist muuta meede enda jaoks siduvaks.

Nõukogu liikmetena tegutsevad liikmesriikide esindajad tagavad, et liidu meetme puhul, mille eesmärk ja sisu kuulub ELi toimimise lepingu kolmanda osa V jaotise kohaldamisalasse, kohaldatakse selle suhtes protokolle nr 21 ja nr 22, sealhulgas juhul, kui see toob kaasa meetme jagamise kaheks aktiks.

5. Euroopa Liidu lepingu artikli 4 lõige 2 kinnitab, et riigi julgeolek jääb iga liikmesriigi ainuvastutusse. See ei tähenda erandit liidu õigusest ning seetõttu ei tuleks seda tõlgendada kitsendavalt. Oma volituste rakendamisel austavad liidu institutsioonid täiel määral liikmesriikide julgeolekualast vastutust.

Tunnistatakse liikmesriikide julgeolekut mõjutavates küsimustes ühisest tegutsemisest saadavat kasu.

D JAGU

SOTSIAALTOETUSED JA VABA LIIKUMINE

Töötajate vaba liikumine liidus on siseturu lahutamatu osa, mis sisaldab muu hulgas liikmesriikide töötajate õigust võtta vastu tööpakkumisi kõikjal liidus. Liikmesriikidevahelised erinevused töö tasustamisel muudavad mõned tööpakkumised teistest atraktiivsemaks, mille otseseks tagajärjeks on vaba turu tingimustes töötajate liikumine. Liikmesriikide sotsiaalkindlustussüsteemid, mida liidu õiguse alusel kooskõlastatakse, kuid ei ühtlustata, on aga erinevalt üles ehitatud ning see asjaolu võib iseenesest töötajaid teatud liikmesriikidesse ligi meelitada. On õiguspärane võtta seda olukorda arvesse ning tagada nii liidu kui ka liikmesriigi tasandil ja põhjendamatut otsest või kaudset diskrimineerimist tekitamata meetmed, millega piiratakse töötajate voogusid sellises ulatuses, millel on negatiivne mõju nii päritoluliikmesriikidele kui ka vastuvõtivatele liikmesriikidele.

Liidu õigusaktide ja asjakohaste liikmesriikide seaduste edasiarendamisel võetakse Ühendkuningriigi poolt sellega seoses väljendatud muret nõuetekohaselt arvesse.

Kehtivate ELi õigusnormide tõlgendamine

1. Sissejuhatavas lõigus osutatud meetmete puhul tuleks arvesse võtta, et liikmesriikidel on õigus määrata kindlaks oma sotsiaalkindlustussüsteemide aluspõhimõtted ning neil on lai kaalutusõigus oma sotsiaal- ja tööhõivepoliitika kindlaksmääramisel ja rakendamisel, sealhulgas sotsiaaltoetuste saamise tingimuste määramisel.

a) Ehkki ELi toimimise lepingu artikli 45 kohane töötajate vaba liikumine nõuab igasuguse kodakondsusel põhineva diskrimineerimise kaotamist nii töölevõtmisel, töö tasustamisel kui ka muude töötingimuste puhul, võidakse seda õigust piirata avaliku korra, avaliku julgeoleku või rahvatervise seisukohalt. Lisaks, kui see on vajalik üldisest huvist tulenevatel ülekaalukatel põhjustel, võidakse töötajate vaba liikumist piirata meetmetega, mis on proportsionaalsed taotletava õiguspärase eesmärgiga. Üldisest huvist tulenevad põhjused on näiteks töölevõtmise edendamine, tööpuuduse vähendamine, haavatavate töötajate kaitse ja sotsiaalkindlustussüsteemide jätkusuutlikkuse raske kahjustamise ohu vältimine, mida on sellisena tunnustanud Euroopa Liidu Kohus oma praktikas, lähtudes juhtumipõhisest analüüsist.

Tuginedes objektiivsetele kaalutlustele, mis ei olene asjaomaste isikute kodakondsusest ning on proportsionaalsed taotletava õiguspärase eesmärgiga, võidakse teatud toetustega seoses kehtestada tingimused tagamaks, et asjaomane isik ja vastuvõtva liikmesriigi tööturg on realselt ja tegelikult teatud määral seotud.

b) ELi toimimise lepingu artikli 21 kohase ELi kodanike vaba liikumise suhtes kehtivad aluslepingutes sätestatud piirangud ja tingimused ning nende jõustamiseks vastu võetud meetmed.

Majanduslikult mitteaktiivsete isikute õigus elada vastuvõtvas liikmesriigis oleneb vastavalt ELi õigusele sellest, kas nendel isikutel on enda ja oma pere jaoks piisavalt vahendeid, et mitte koormata vastuvõtva liikmesriigi sotsiaalabisüsteemi, ja kas neil isikutel on üldine ravikindlustus.

Liikmesriikidel on võimalus keelduda sotsiaaltoetuste andmisest isikutele, kes kasutavad oma vaba liikumise õigust üksnes eesmärgil saada teise liikmesriigi sotsiaalabi, kuid kellel puuduvad piisavad vahendid, et nõuda elamisõigust.

Liikmesriigid võivad sotsiaalse nõuded tagasi lükata nende teistest liikmesriikidest pärit ELi kodanike puhul, kellel ei ole elamisõigust või kellel on liikmesriigi territooriumil elamise õigus üksnes töö otsimise tõttu. See hõlmab teistest liikmesriikidest pärit ELi kodanike nõudeid toetustele, mille kaalukam eesmärk on minimaalsete elatusvahendite tagamine, isegi kui selliste toetuste eesmärk on ka hõlbustada juurdepääsu vastuvõtvate liikmesriikide tööturule.

c) Vaba liikumise õiguse kasutajad peavad järgima vastuvõtva liikmesriigi seadusi.

Liikmesriigid saavad kooskõlas liidu õigusega võtta meetmeid, et ennetada õiguste kuritarvitamist või pettust, näiteks võltsitud dokumentide esitamist, ja tegeleda juhtumitega, kus kolmanda riigi kodanikuga sõlmitakse või jäetakse kehtima fiktiivabielu eesmärgiga kasutada vaba liikumist liikmesriigis ebaseadusliku viibimise seadustamiseks või tegeleda juhtumitega, kus vaba liikumist kasutatakse kolmanda riigi kodanikele kehtivatest riigisisestest sisserännet käsitlevatest õigusnormidest kõrvalehoidmiseks.

Vastuvõtvad liikmesriigid võivad samuti võtta vajalikke piiravaid meetmeid, et kaitsta end isikute eest, kelle isiklik käitumine kujutab endast tõenäoliselt tõelist ja tõsist ohtu avalikule korrale või julgeolekule. Et teha kindlaks, kas isiku käitumine kujutab endast vahetut ohtu avalikule korrale või julgeolekule, võivad liikmesriigid võtta arvesse isiku varasemat käitumist ja oht ei pruugi alati olla vahetu. Isegi kui isikut ei ole varem kuriteos süüdi mõistetud, võivad liikmesriigid tegutseda ennetavalt, tingimusel et see on seotud konkreetset asjaomase isikuga.

Sellise õiguste kuritarvitamise ja pettuse vastase võitluse tõhustamiseks arendatakse koos komisjoniga liikmesriikidevahelist täiendavat teabevahetust ja halduskoostööd.

ELi teiseste õigusaktide muutmine

2. Märgitakse, et pärast käesoleva otsuse jõustumist esitab komisjon ettepanekud olemasolevate ELi teiseste õigusaktide muutmiseks järgmiselt:

- a) ettepanek muuta Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 883/2004² sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta, et anda liikmesriikidele seoses lastetoetuste eksportimisega liikmesriiki, mis ei ole töötaja elukoha liikmesriik, võimalus indekseerida sellised toetused lapse elukoha liikmesriigi tingimustega. Seda tuleks kohaldada üksnes ELi töötajate poolt vastuvõtvas liikmesriigis esitatavatele uutele nõuetele. Samas võivad kõik liikmesriigid alates 1. jaanuarist 2020 laiendada indekseerimist ELi töötajate poolt juba eksporditud olemasolevatele lastetoetuste nõuetele. Komisjon ei kavatse teha ettepanekut, et tulevast lastetoetuste võimaliku indekseerimise süsteemi laiendataks muud liiki eksporditavatele hüvitistele, näiteks vanaduspensionile;

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 883/2004 sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta (ELT L 166, 30.4.2004, lk 1).

- b) liikmesriigi madalapalgaliste toetuste korrast tuleneva tõmbeteguri arvessevõtmiseks ettepanek muuta Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 492/2011³ töötajate liikumisvabaduse kohta liidu piires, millega tagatakse hoiatus- ja kaitsemehhanism, mille abil reageerida olukordadele, kus pikema aja jooksul saabub teistest liikmesriikidest erakordselt palju töötajaid, sealhulgas varasemate ELi laienemiste järel rakendatud poliitika tulemusel. Seda mehhanismi kasutada sooviv liikmesriik teavitaks komisjoni ja nõukogu, et selline erandlik olukord esineb ulatuses, mis mõjutab riigi sotsiaalkindlustussüsteemi olulisi aspekte, sealhulgas selle madalapalgaliste toetuste süsteemi esmast eesmärki, või mis põhjustab raskusi, mis on tõsised ja võivad tööturul püsima jääda, või mis avaldavad avalike teenuste nõuetekohasele toimimisele erakordselt suurt survet. Pärast seda kui komisjon on teavet ja selles esitatud põhjendusi analüüsinud ja oma ettepaneku esitanud, võib nõukogu selle alusel anda asjaomasele liikmesriigile loa piirata vajalikus ulatuses juurdepääsu mitteosamakselistele madalapalgaliste toetustele. Nõukogu annaks asjaomasele liikmesriigile loa piirata uute ELi töötajate juurdepääsu mitteosamakselistele madalapalgaliste toetustele kokku kuni nelja aasta jooksul alates tööle asumisest. Piirangut tuleks kohaldada astmeliselt, alustades esialgsest täielikust väljajätmisest, kuid suurendades järk-järgult juurdepääsu sellistele toetustele, et võtta arvesse töötaja kasvavat seotust vastuvõtva liikmesriigi tööturuga. Loal oleks piiratud kestus ning seda kohaldataks uute ELi töötajate suhtes 7 aastat.

Nõukogu liikmetena tegutsevad liikmesriikide esindajad alustavad kiiremas korras tööd nende seadusandlike ettepanekutega ja teevad kõik endast oleneva nende kiire vastuvõtmise tagamiseks.

Käesolevas punktis osutatud tulevaste meetmete tulemusel ei tohiks ELi töötajaid kohelda võrreldavas olukorras ebasoodsamalt kui kolmandate riikide kodanikke.

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. aprilli 2011. aasta määrus (EL) nr 492/2011 töötajate liikumisvabaduse kohta liidu piires (ELT L 141, 27.5.2011, lk 1).

ELi esmase õiguse muutmine

3. Seoses Euroopa Liidu tulevaste laienemistega märgitakse, et isikute vaba liikumist käsitlevad asjakohased üleminekumeetmed esitatakse vastavates ühinemisaktides, milles lepivad aluslepingute kohaselt kokku kõik liikmesriigid. Sellega seoses võetakse teadmiseks Ühendkuningriigi väljendatud seisukoht, mis pooldab selliseid üleminekumeetmeid.

E JAGU

KOHALDAMINE JA LÕPPSÄTTED

1. Iga liikmesriik võib paluda Euroopa Ülemkogu eesistujalt, et käesoleva otsuse kohaldamisega seotud küsimusi arutataks Euroopa Ülemkogus.
2. Käesolev otsus jõustub kuupäeval, mil Ühendkuningriigi valitsus teatab nõukogu peasekretärile, et Ühendkuningriik on otsustanud jääda Euroopa Liidu liikmeks.

**AVALDUS
EUROOPA ÜLEMKOGUS KOKKU TULNUD
RIIGIPEADE JA VALITSUSJUHTIDE OTSUSE
(MIS KÄSITLEB UUT KOKKULEPET
ÜHENDKUNINGRIIGI JAOKS EUROOPA LIIDUS)
A JAO KOHTA**

Riigipead ja valitsusjuhid kinnitavad, et nõukogu võtab nõukogu otsuse pangandusliidu tulemusliku juhtimise ja euroala edasise integreerimise tagajärgedega seotud erisätete kohta vastu kuupäeval, mil jõustub Euroopa Ülemkogu kokku tulnud riigipeade ja valitsusjuhtide otsus, mis käsitleb uut kokkulepet Ühendkuningriigi jaoks Euroopa Liidus, ja et see jõustub samal päeval.

Otsuse eelnõu on järgmine:

Eelnõu: nõukogu otsus
pangandusliidu tulemusliku juhtimise
ja euroala edasise integreerimise tagajärgedega seotud erisätete kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

arvestades järgmist:

- (1) 13. detsembri 2007. aasta otsuse 2009/857/EÜ⁴ täiendamiseks tuleks võtta vastu sätted, et võimaldada pangandusliidu tulemuslikku juhtimist ja käsitleda euroala edasise integreerimise tagajärgi.
- (2) Selle otsusega loodav mehhanism aitab järgida riigipeade ja valitsusjuhtide otsuse A jaos sätestatud põhimõtteid pangandusliidu tulemusliku juhtimise ja euroala edasise integreerimise tagajärgedega seotud seadusandlike aktide kohta, mis võetakse vastu nõukogu kõikide liikmete häältega.
- (3) Vastavalt Euroopa Ülemkogus kokku tulnud riigipeade ja valitsusjuhtide otsuse (mis käsitleb uut kokkulepet Ühendkuningriigi jaoks Euroopa Liidus)⁵ E jao punktile 1 võib iga liikmesriik taotleda Euroopa Ülemkogu eesistujalt kõnealuse otsuse kohaldamisega seonduva küsimuse arutamist Euroopa Ülemkogus.

⁴ Nõukogu 13. detsembri 2007. aasta otsus 2009/857/EÜ Euroopa Liidu lepingu artikli 16 lõike 4 ja Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 238 lõike 2 rakendamise kohta ühelt poolt alates 1. novembrist 2014 kuni 31. märtsini 2017 ja teiselt poolt alates 1. aprillist 2017 (ELT L 314, 1.12.2009, lk 73).

⁵ Euroopa Ülemkogus kokku tulnud riigipeade ja valitsusjuhtide otsus, mis käsitleb uut kokkulepet Ühendkuningriigi jaoks Euroopa Liidus (ELT C ... 2016, lk ...).

(4) Käesolev otsus ei piira 18. detsembril 2013 nõukogus kokku tulnud 28 liikmesriigi esindaja poolt kokkulepitud hääletamise erikorda,⁶ mis käsitleb nõukogu poolt otsuste vastuvõtmist Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 806/2014⁷ artikli 18 alusel.

(5) Käesoleva otsuse kohaldamisel ja eelkõige seoses mõistliku ajaga, mida nõukogul on vaja asjaomase küsimuse arutamiseks, tuleks võtta nõuetekohaselt arvesse võimalikke kiireloomulisi olukordi,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

1. Kui seoses seadusandlike aktidega, mille suhtes kohaldatakse riigipeade ja valitsusjuhtide otsuse A osa ja mis võetakse vastu nõukogu kõikide liikmete häältega, on vähemalt üks pangandusliidus mitteosalev nõukogu liige põhjendatult vastu nõukogu õigusakti kvalifitseeritud häälteenamusega vastuvõtmisele, arutab nõukogu seda küsimust. Asjaomane liikmesriik põhjendab oma vastuseisu, näidates ära, mille poolest õigusakti eelnõu ei austa kõnealuse otsuse A osas sätestatud põhimõtteid.
2. Nõukogu teeb arutelu käigus kõik tema võimuses oleva, et jõuda mõistliku aja jooksul ja ilma et see piiraks liidu õiguses sätestatud kohustuslikke tähtaegu lõikes 1 osutatud nõukogu liikme(te) tõstatatud probleemide rahuldava lahenduseni.

⁶ Nõukogus kokku tulnud 28 liikmesriigi esindaja 18. detsembri 2013. aasta avaldus, dok nr 18137/13.

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. juuli 2014. aasta määrus (EL) nr 806/2014, millega kehtestatakse ühtsed eeskirjad ja ühtne menetlus krediitiasutuste ja teatavate investeerimisühingute kriisilahenduseks ühtse kriisilahenduskorra ja ühtse kriisilahendusfondi raames ning millega muudetakse määrust (EL) nr 1093/2010 (ELT L 225, 30.7.2014, lk 1).

3. Sel eesmärgil teeb nõukogu eesistuja komisjoni abiga ja arvestades nõukogu kodukorda⁸ vajalikke algatusi, et aidata kaasa suurema üksmeele saavutamisele nõukogus. Nõukogu liikmed osutavad eesistujale abi.

Võttes arvesse küsimuse võimalikku kiireloomulisust ja tuginedes lõikes 1 osutatud vastuseisu põhjendustele, võib selliseks algatuseks olla taotlus küsimuse arutamiseks Euroopa Ülemkogus, enne kui see saadetakse tagasi nõukokku otsuse tegemiseks. Mis tahes selline suunamine ei piira liidu seadusandliku menetluse tavapärast toimimist ega saa tekitada olukorda, kus liikmesriik saaks kasutada vetoõigust.

Artikkel 2

Käesolev otsus, mis täiendab otsust 2009/857/EÜ, jõustub kuupäeval, mil jõustub Euroopa Ülemkogus kokku tulnud riigipeade ja valitsusjuhtide otsus, mis käsitleb uut kokkulepet Ühendkuningriigi jaoks Euroopa Liidus. Käesoleva otsuse kohaldamine lõpeb siis, kui lõpeb viimati nimetatud otsuse kohaldamine.

... (koht), ... (kuupäev)

Nõukogu nimel

eesistuja

[nimi]

⁸ Nõukogu 1. detsembri 2009. aasta otsus 2009/937/EL, millega võetakse vastu nõukogu kodukord (ELT L 325, 11.12.2009, lk 35).

**EUROOPA ÜLEMKOGU DEKLARATSIOON
KONKURENTSIVÕIME KOHTA**

Euroopa peab muutuma konkurentsivõimelisemaks, kui soovime kiirendada majanduskasvu ja luua uusi töökohti. Kuigi see eesmärk on olnud viimastel aastatel ELi tegevuse keskmes, on Euroopa Ülemkogu veendunud, et võimalik on teha veelgi rohkem, et kasutada täielikult ära siseturu kõigi valdkondade potentsiaali, edendada ettevõtlusvaimu ja töökohtade loomist soosivat keskkonda, investeerida ja varustada majandust tuleviku tarbeks, soodustada rahvusvahelist kaubandust ning muuta liit atraktiivsemaks partneriks.

Euroopa Ülemkogu rõhutab siseturu tohutut väärtust piirideta alana, kus kaubad, inimesed, teenused ja kapital liiguvad takistusteta. See on liidu üks suurimaid saavutusi. Praegusel majanduslike ja sotsiaalsete väljakutsete ajal on meil vaja siseturgu elavdada ja seda kohandada, et pidada sammu muutuva keskkonnaga. Euroopa peab hoogsalt parandama oma rahvusvahelist konkurentsivõimet kõigi teenuste ja toodete alal ning sellistes olulistest valdkondades nagu energia ja digitaalne ühtne turg.

Euroopa Ülemkogu kutsub kõiki ELi institutsioone ja liikmesriike tungivalt üles pürgima parema õigusloome poole ning ELi konkurentsivõime parandamiseks tunnistama kehtetuks tarbetud õigusaktid, võttes samas nõuetekohaselt arvesse vajadust säilitada ranged nõuded tarbijate, töötajate, tervise ja keskkonna kaitseks. See on peamine tõukejõud majanduskasvu saavutamiseks, konkurentsivõime edendamiseks ja töökohtade loomiseks.

Selle eesmärgi saavutamisele kaasa aitamiseks on Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon sõlminud paremat õigusloomet käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe. Selle raames tehtav tõhus koostöö on vajalik liidu õigusaktide lihtsustamiseks ning selleks, et vältida ülereguleerimist ning kodanikele, haldusasutustele ja ettevõtjatele, sealhulgas väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele õigusaktidest tulenevat halduskoormust, tagades samas, et õigusaktide eesmärgid saaksid täidetud.

Keskenduda tuleb järgmisele:

- kindel kohustus õigusakte lihtsustada ja koormust vähendada, sealhulgas vajaduse korral õigusakte tühistades või kehtetuks tunnistades, ning mõjuhindamise ja järelhindamise parem kasutamine kogu õigusloometsükli jooksul ELi ja liikmesriikide tasandil. Selles töös tuleks tugineda õigusloome kvaliteedi programmi (REFIT) saavutustele;
- teha rohkem ELi õigusaktidest tuleneva üldise koormuse vähendamiseks, eelkõige VKEde ja mikroettevõtjate puhul;
- võimaluse korral kehtestada koormuse vähendamise eesmärgid peamistes sektorites, koos ELi institutsioonide ja liikmesriikide kohustustega.

Euroopa Ülemkogu tervitab komisjoni kohustust vaadata igal aastal üle edusammud, mida liit on teinud õigusaktide lihtsustamiseks, ülereguleerimise vältimiseks ja ettevõtjate koormuse vähendamiseks. See iga-aastane ülevaade, mis koostatakse komisjoni REFIT-programmi toetuseks, sisaldab iga-aastast koormusanalüüsi ning selles vaadeldakse ka ELi kehtivaid õigusakte.

Samuti palub Euroopa Ülemkogu nõukogul analüüsida iga-aastaseid ülevaateid, mille komisjon koostab oma subsidiaarsust käsitleva deklaratsiooni kohaselt, et tagada nende suhtes asjakohaste järelemeetmete võtmine liidu erinevates tegevusvaldkondades. Ülemkogu kutsub komisjoni üles esitama ettepanekud selliste meetmete kehtetuks tunnistamise kohta, mis ei ole kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega või mis põhjustavad ebaproportsionaalset regulatiivset koormust.

Euroopa Ülemkogu rõhutab tugeva, eeskirjadepõhise mitmepoolse kaubandussüsteemi tähtsust ning vajadust sõlmida vastastikkust ja mõlemapoolset kasu silmas pidades kolmandate riikidega laiahaardelisi kahepoolseid kaubandus- ja investeerimislepinguid. Sellega seoses väljendab ülemkogu heameelt hiljuti Nairobis saavutatud WTO kokkuleppe üle. Tuleb jätkata tööd läbirääkimistel USA, Jaapani ja peamiste Ladina-Ameerika (eelkõige Mercosuri) ning Aasia ja Vaikse ookeani piirkonna partneritega. Kaubandus peab olema ühtviisi kasulik kõigile – tarbijatele, töötajatele ja ettevõtjatele. Oluliseks komponendiks on uus kaubandusstrateegia („Kaubandus kõigile: vastutustundlikuma kaubandus- ja investeerimispoliitika poole”).

Euroopa Ülemkogu jälgib suundumusi ning palub üldasjade nõukogul ja konkurentsivõime nõukogul regulaarselt hinnata käesolevas deklaratsioonis esitatud erinevate elementide alal tehtud edusamme.

EUROOPA KOMISJONI DEKLARATSIOON

**subsidiaarsuse rakendamise mehhanismi
ja koormuse vähendamise rakendamise mehhanismi kohta**

Komisjon loob mehhanismi olemasolevate ELi õigusaktide kogumi läbivaatamiseks, et viia need vastavusse subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõttega, tuginedes olemasolevatele protsessidele ja eesmärgiga tagada selle põhimõtte täielik rakendamine.

Komisjon kehtestab selleks läbivaatamiseks prioriteedid, võttes arvesse Euroopa Parlamendi, nõukogu ja liikmesriikide parlamentide seisukohti.

Komisjon esitab tööprogrammi 2016. aasta lõpuks ning annab seejärel igal aastal aru Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Komisjon on täielikult pühendunud oma jõupingutustele muuta ELi õigus lihtsamaks ja vähendada ELi ettevõtjate regulatiivset koormust ilma poliitikaeesmärke ohtu seadmata, kohaldades 2015. aasta parema õigusloome tegevuskava, sealhulgas eelkõige komisjoni õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmi (REFIT), ning jätkab selliste pingutuste tegemist. Ettevõtluses bürokraatia vähendamine, eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate jaoks, on ka edaspidi meie kõikide üldine prioriteet majanduskasvu ja töökohtade loomise tagamisel.

Komisjon teeb REFITi platvormile tuginedes koostööd liikmesriikide ja sidusrühmadega, et kehtestada ELi ja liikmesriikide tasandil konkreetset sihtmärke ettevõtete koormuse vähendamiseks, eelkõige kõige suurema koormusega ettevõtlusvaldkondades, pidades eriti silmas väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid. Pärast sihtmärkide kehtestamist jälgib komisjon nende saavutamisel tehtud edusamme ja annab igal aastal aru Euroopa Ülemkogule.

EUROOPA KOMISJONI DEKLARATSIOON
selliste lastetoetuste indekseerimise kohta, mis eksporditakse
muusse liikmesriiki kui töötaja elukoha liikmesriik

Komisjon teeb ettepaneku muuta Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 883/2004 sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta,⁹ et anda liikmesriikidele seoses lastetoetuste eksportimisega liikmesriiki, mis ei ole töötaja elukoha liikmesriik, võimalus indekseerida sellised toetused lapse elukoha liikmesriigi tingimustega.

Komisjon leiab, et need tingimused hõlmavad elustandardit ja lastetoetuste taset kõnealuses liikmesriigis.

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 883/2004 sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta (ELT L 166, 30.4.2004, lk 1).

EUROOPA KOMISJONI DEKLARATSIOON

Euroopa Ülemkogus kokku tulnud riigipeade ja valitsusjuhtide otsuse (mis käsitleb uut kokkulepet Ühendkuningriigi jaoks Euroopa Liidus) D jao punkti 2 alapunktis b osutatud kaitsemehhanismi kohta

Euroopa Komisjon esitab seoses Euroopa Ülemkogus kokku tulnud riigipeade ja valitsusjuhtide otsuse (mis käsitleb uut kokkulepet Ühendkuningriigi jaoks Euroopa Liidus) D jao punkti 2 alapunktiga b ettepaneku liidu piires töötajate liikumisvabadust käsitleva määruse (EL) nr 492/2011 muutmiseks eesmärgiga luua kaitsemehhanism, eeldades, et seda saab kasutada ja kasutatakse ning seetõttu on see lahenduseks Ühendkuningriigi murele seoses viimaste aastate erakordselt suure töötajate sissevooluga mujalt Euroopa Liidust.

Euroopa Komisjon leiab, et Ühendkuningriigi poolt talle esitatud teave näitab, et Ühendkuningriigis on praegu sedalaadi erandlik olukord, mida kavandatud kaitsemehhanism peaks hõlmama, eelkõige arvestades, et Ühendkuningriik ei ole täiel määral kasutanud töötajate liikumisvabaduse puhul hiljutiste ühinemisaktidega ette nähtud üleminekuperioode. Sellest tulenevalt oleks Ühendkuningriigi puhul õigustatud selle mehhanismi kasutuselevõtmine, täielikus ootuses, et selleks saadakse heakskiit.

EUROOPA KOMISJONI DEKLARATSIOON

isikute vaba liikumise õiguse kuritarvitamisega seotud küsimuste kohta

Komisjon võtab teadmiseks Euroopa Ülemkogus kokku tulnud riigipeade ja valitsusjuhtide otsuse, mis käsitleb uut kokkulepet Ühendkuningriigi jaoks Euroopa Liidus, eriti selle D jagu.

Komisjon kavatseb võtta vastu ettepaneku liidu kodanike vaba liikumist käsitleva direktiivi 2004/38/EÜ täiendamiseks, et jätta vaba liikumise õiguste kohaldamisalast välja kolmandate riikide kodanikud, kes ei viibinud seaduslikult liikmesriigis enne liidu kodanikuga abiellumist või kes abielluvad liidu kodanikuga alles pärast seda, kui liidu kodanik on vastuvõttvasse liikmesriiki elama asunud. Sellele vastavalt kohaldatakse sellistel juhtudel kolmanda riigi kodaniku suhtes vastuvõtva liikmesriigi välismaalaste õigust. Kõnealune ettepanek esitatakse pärast eespool nimetatud otsuse jõustumist.

Seoses kuritarvitamise olukordadega vaba liikumise õigust kasutavate liidu kodanike kolmanda riigi kodanikest pereliikmete riiki sisenemise ja seal elamise kontekstis selgitab komisjon järgmist:

- Liikmesriigid võivad käsitleda konkreetseid vaba liikumise õiguste kuritarvitamise juhtumeid, kus liidu kodanikud pöörduvad koos kolmanda riigi kodanikust pereliikmega tagasi oma kodakondsusjärgsesse liikmesriiki, kui viibimine vastuvõttvas liikmesriigis ei ole olnud piisavalt tegelik perekonnaelu alustamiseks või tugevdamiseks ning selle eesmärk oli hoiduda kõrvale siseriiklike sisserännet käsitlevate õigusnormide kohaldumisest.
- Fiktiivabielu mõiste, mis ei ole liidu õigusega kaitstud, hõlmab ka abielu, mis jäetakse kehtima selleks, et pereliige, kes ei ole liikmesriigi kodanik, saaks kasutada riigis elamise õigust.

Komisjon selgitab samuti, et liikmesriigid võivad selle kindlakstegemisel, kas liidu kodaniku käitumine kujutab endast „vahetut” ohtu avalikule korrale või julgeolekule, võtta arvesse isiku varasemat käitumist. Isegi juhul, kui isikut ei ole varem kuriteos süüdi mõistetud, võivad liikmesriigid tegutseda ennetavalt avaliku korra või julgeoleku kaalutlustel, kuid see peab olema seotud konkreetselt asjaomase isikuga. Komisjon täpsustab ka mõisteid „avaliku korra või julgeolekuga seonduvad tõsised põhjused” ja „avaliku julgeoleku huvides hädavajalik”. Peale selle analüüsib komisjon liidu kodanike vaba liikumist käsitleva direktiivi 2004/38/EÜ tulevase muutmisega seoses lävesid, millega need mõisted on seotud.

Need selgitused arendatakse välja teatises, milles esitatakse suunised liidu kodanike vaba liikumist käsitleva liidu õiguse kohaldamise kohta.
